

[Landbrugsministeren.]

noget over de Udtalelser, der er faldet, efter den Stilling, som Venstre hidtil har indtaget. Naar saa dertil kommer, at Venstre, foruden at de har været med til at stille Jord til Raa-dighed, som de gjorde det i 1919, nemlig Præstegaardsjorden og Lensjorden, yderligere Gang efter Gang selv har foreslaaet og selv har været med til at vedtage her paa Rigsdagen at bevilge Million efter Million til Indkøb af Jord til Udstykning efter 4. Oktober-Loven, saa maa man nok spørge: Hvad er det, der har gjort, at Venstre nu har svigtet sin gode demokratiske Fortid med Hensyn til dette Spørgsmaal?

Saa kom det ærede Medlem ind paa en Omtale af den Ligestilling mellem Brugs-formerne, som han ønskede gennemført. Opmærksomme Tilhørere vil nok have faaet fat i, at det ærede Medlem ikke gjorde et eneste Forsøg paa at forsvare det, Venstre har stillet op, som skulde bidrage til Ligestillingen. Den eneste Bemærkning, han gjorde med Hensyn til det Forslag, der er stillet af Partiet Venstre, var den, at vi fandt vel nok en anden Form, og det vil sige, at han ligesom vi er klar over, at det duer ikke, man opnaar ikke det tilsigtede.

Det ærede Medlem rettede det Spørgsmaal til mig, om jeg vilde være med til at gennemføre den Lighed, som han ønskede, og som han antydede — ikke i det, Venstre har foreslaaet, men som han skulde finde senere. Jeg er naturligvis ikke nær saa durkdreven en Politiker som det ærede Medlem, men saa naiv er jeg dog heller ikke, at jeg svarer paa noget, som jeg ikke ved hvad er. Før jeg har set Dyret, kan det ærede Medlem dog ikke med Rimelighed forlange, at jeg skal udtale mig om dets Udseende. Lad os altsaa først faa det at se!

Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at fhv. Landbrugsminister Madsen-Mygdal i sin Tid havde udtalt, at det gjaldt om at opnaa saa stor Lighed som muligt. Ja, men Hr. Madsen-Mygdal udtalte ogsaa, at den Lighed, der nu var opnaaet, naturligvis ikke betød en fuldstændig Lighed. Jeg beder om Formandens Tilladelse til at citere et Par Linier; Hr. Madsen-Mygdal udtalte i 1923—24, Folketingstidende Sp. 1726:

„Jeg siger: fuldstændig økonomisk Ligestilling, men man maa naturligvis hertil føje, at der bliver jo den Forskel, som det er Lovenes Hensigt der skal være, nemlig at det i det ene Tilfælde er offentlig Jord, der er Tale om, og der skal Husmanden ikke købe Jorden, men betale en aarlig Jordrente, hvis Størrelse

bestemmes af de periodiske Vurderinger, medens han efter denne Lov“ — det er den gamle Husmandslov — „selv skal købe Jorden og følgelig ogsaa forrente den Købesum, han giver for Jorden.“

Her udtaler Hr. Madsen-Mygdal tydeligt og klart, at der skal være den Forskel, som det er Lovenes Hensigt der skal være, altsaa at man i det ene Tilfælde forrenter Jordværdien og i det andet Tilfælde betaler og forrenter Købesummen. Det er det, jeg ikke forstaar, at man *nu* ikke kan sige, at det er rigtigt, som man i 1923—24 sagde var rigtigt, navnlig naar man foreslaar noget, som i Stedet for at skabe Lighed vil skabe meget større Ulighed, end der hidtil har været.

Det ærede Medlem sluttede med at sige, at hvis jeg ikke kunde komme over til det Standpunkt, Venstre her indtager, og som det ærede Medlem skjuler saa godt, at man ikke kan faa fat i, hvordan denne Lighed skal gennemføres, saa maatte man vente, til der kom en anden Minister. Det kunde jo ogsaa være, det var lige saa klogt at sætte sit Haab til, at der kom et andet Flertal i Landstinget!

Hauch: Ja, den Mulighed er ikke udelukket, at der kan komme et andet Flertal i Landstinget overfor dette Spørgsmaal, men saa vil jeg ønske den højtærede Landbrugsminister et godt Helbred og et langt Liv, for jeg tror ikke, det kommer til at ligge lige for.

I øvrigt skal jeg sige til den højtærede Minister, som jo stadig kredser om Ekspropriationen, at man kan tale saa meget man vil om dette Spørgsmaal, men man kan ikke snakke sig fra, at det, man ønsker gennem Ekspropriationen, er at tilvende sig noget af den Mand's Formue, som besidder den Jord, man vil have fat i; hvis Manden tilfældigt har sin Formue anbragt andre Steder, gaar han fri, men er den anbragt i Jord, som det behager den højtærede Landbrugsminister at komme i Besiddelse af, saa værsgo', saa har han at aflevere den. Det kommer man ikke udenom. Jeg tror i og for sig ikke, det er saa behageligt at skulle erkende det, men Ministeren kan lige saa godt erkende det, for det er jo Tilfældet. Hvis det ikke var Tilfældet, var hele Spørgsmaalet om Ekspropriation meningsløst. Og den højtærede Minister leverer selv Beviset, idet han siger, at han maa have Jorden til en rimelig Pris. Hvis Staten vilde betale Handelsprisen, var det en Sag for sig, men den højtærede Minister vil jo have, at Be-